

زیارت و توسل و رابطه آن با توحید عبادی

عنوان انگلیسی:

عنوان عربی:

نویسنده: احمد حسین فلاحی

استاد راهنما: حجت الاسلام دکتر احمد عابدی

مقطع: دکتری

استاد مشاور: حجت الاسلام عزالدین رضا نژاد

رشته:

استاد ناظر:

دانشگاه: مرکز جهانی علوم اسلامی مدرسه امام خمینی (ره)

تاریخ دفاع: 1385

واحد:

کلمات کلیدی: زیارت، توسل، توحید عبادی، تبرک، شفاعت

رساله موجود با موضوع «زیارت و توسل و رابطه آن با توحید عبادی» از چهار بخش و یک مقدمه تشکیل شده است. در بخش اول با عنوان کلیات که از سه فصل تشکیل شده به بحث مفهوم شناسی زیارت، توسل و توحید عبادی پرداخته شده و نظرات مختلف تفسیری و کلامی فریقین در مفهوم اصطلاحی آن ها آمده است. بخش دوم با عنوان زیارت و رابطه آن با توحید عبادی که مشتمل بر شش فصل است، در فصل اول پیشینه زیارت آن از منظر قرآن، روایات، سیره مستمره مسلمین از صحابه، تابعین و علمای مذاهب بررسی و در فصل سوم نیز به مباحث عقلی جواز زیارت و شرعیت آن پرداخته است. در فصل چهارم این بخش از حیات پس از مرگ و عالم برزخ به عنوان بحثی جنبی و لازم در کنار زیارت سخن به میان آمده و آن را از منظر قرآن و روایات و مباحث عقلی مورد تحلیل و بررسی قرار داده ایم. در فصل پنجم، به مفاهیم اسلام، توحید و شرک، و ملاک های آن دو پرداخته شده و مباحثی همچون تکفیر، ملاک الوهیت، و معتقدات شرک آلود وهابیت مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. فصل ششم این بخش نیز شباهت امر زیارت را در پی دارد. بخش سوم، مربوط به توسل و رابطه آن با توحید عبادی است که شامل: فصل اول پیشینه توسل، فصل دوم اقسام آن و فصل سوم توسل از منظر قرآن و روایات و سیره سلف و علماء مذاهب و فصل ششم و هفتم نیز مباحث عقلی و رابطه توسل با توحید عبادی است. در این فصل چگونگی سازگاری توسل با توحید عبادی مورد بحث و بررسی قرار گرفته است، فصل هشتم نیز مباحث شباهت توسل است. بخش چهارم، مباحث زیر مجموعه ای زیارت و توسل مانند: تبرک، شفاعت، استغاثه، مجالس بزرگداشت (میلاد و رحلت)، از نظر جواز شرعی و رابطه و سازگاری آن ها با توحید الوهی یا عبادی مورد بحث و بررسی است. در فصل آخر قسم به غیر خداوند مطرح گردیده است. به هر حال آنچه در این رساله مهم بوده، یکی بررسی جواز شرعی زیارت و توسل و تبرک و شفاعت و ... است که این مساله از منظر فریقین شیعه و سنی اثبات گردیده است، و تکیه بیشتر بر اساس منابع اهل سنت بوده است. و دیگر رابطه این دو با توحید عبادی است، که سعی شده منافات نداشتن و در عین حال تطابق این اعمال با

توحید عبادی بررسی می شود، و در ضمن این بحث ها ، ملاکات توحید و شرک ، و مساله تکفیر و روابط مسلمین با یکدیگر در این زمین بررسی می گردد. آنچه که در این بحث ها بیشتر مورد نظر بوده عقائد مقارن شیعه و سنی در این باره بوده، که نظریه علماء هر دو مذهب در این باره و سیره کلیه مسلمین غیر از وهابیت مد نظر قرار گرفته است.